

NEWS

letter

nr 3 - september 1997 - 14 årg

Nu finns vi i Australien!

Vänskapsföreningen öppnade den 1 juli
ett servicekontor i hjärtat av Sydney

SVENSK
UTGÅVA

Brev från Nya Zeeland

Inte förrän jag fick se det med egna ögon trodde jag dem som sagt att vissa företeelser var upp och ner eller bakvänt i länderna på andra sidan klotet. Det var inte bara det att det är natt i Nya Zeeland när det är dag i Sverige eller (som nu) vinter i Nya Zeeland när det är sommar i Sverige. Det var ju inte så svårt att förstå. Men det jag hela tiden trott var ett skämt visade sig vara helt sant: vattnet rinner motsols ner i vasken! Nymånens skära är vänd åt "fel" håll och det är även gubben i månen när det är fullmåne. Ju längre söderut man far i detta land (ju närmare Antarktis), ju kallare blir klimatet. För att inte tala om alla små praktiska saker, som att man kör bil till vänster istället för till höger, kranar och dörrhandtag vrids motsols o s v. Sânt här tar tid att lära sig att komma ihåg, må ni tro. En jag känner har t o m varmvattnet i kallvattenskranen och tvärtom, men det lär inte vara så vanligt, utan var bara en felbedömning av rörmokaren, sa min vän. Så det är ju lite knepigt ibland. Ska man ringa hem till mamma i Västervik t ex så får man tänka efter före och räkna med att vi här nere ligger ett halvt dygn före i tid. Nu när Sverige har sommartid och Nya Zeeland har vintertid är det tio timmar som skiljer, annars är det tolv.

När ni plockar midsommarblomster och dansar runt midsommarstången och njuter av att solen lyser nästan hela natten lång däruppe i Skandinavien, förbereder vi midvinterfester med ljus och julmat och glögg att värma oss vid. Även icke-skandinaver har anammat denna tradition för att pigga upp sig i vintermörkret och kylan. Vi är ett 20-tal svenskar i Nelson som träffas hos glasblåsarna Höglunds vid midsommar på knytkalas. Det kommer förmodligen

att bli en liten tradition att träffas på en kombinerad midvinter- och midsommarfest, för att njuta av svensk mat förstås men kanske mest för att få prata vårt eget vilda tungomål och för att få lite Sverigenyheter. Alltid är det någon i gruppen som nyligen varit "hemma" och hälsat på och har något nytt att berätta. Men vi svenskar som lever här gläder oss åt att vintrarna här är både kortare och varmare än i Sverige. Vill vi ha snö och åka skidor så tar det bara någon timme att åka upp till närmaste skidort i bergen. Säsongen börjar så smått i juni och når sin kulmen i augusti.

Personligen njuter både jag och min man Allan av att åka ut i naturen med vår motorcykel, vare sig det är sommar eller vinter. Vi är medlemmar av Ulysses Motorcycle Club, som ursprungligen bildades i Australien, men som nu finns utspridd i Nya Zeeland också. För att få bli medlem i denna roliga klubb måste man ha fyllt 40, och de som är under 50 betraktas som juniorer som bör hjälpa seniorerna upp i sadeln vid behov. Klubbens motto är "Grow old disgracefully"! För en "crazy Swede" som jag är det rätt lätt att uppfylla.

Nelsons Ulysses-medlemmar träffas varje söndag för en mer eller mindre planerad utflykt, där de många pubarna och caféerna i distriktet får tjäna som "vattenhål" för törstiga och hungriga hojåkare. Flera gånger om året anordnas även större nationella rallyn och det mest berömda och som är ett måste att ha deltagit i åtminstone en gång i livet för en äkta motorcykelentusiast är det s k "Bras Monkey"-rallyt. Det går av stapeln i början på vintern under en långhelg i början på juni. Från alla håll i landet kommer då motorcyklister till den igenfrusna sjön Lake Ida i Central Otago på sydön för att frysa, sova i tält och frysa, laga mat över öppen eld och frysa, dricka öl och frysa samt ha diverse tävlingar med motorcyklarna.

Många legendariska och heroiska historier har cirkulerat i Ulysses National Magazine från detta rally under årens lopp. Lake Ida nyttjas annars till att tävla i curling på, vilket säkert är betydligt lugnare tillställningar fast säkert lika kallt. Eftersom vi har en alldeles ny motorcykel ville vi inte riskera den (och oss) redan i år, utan väntar med vårt Brass Monkey-äventyr till nästa år eller så.

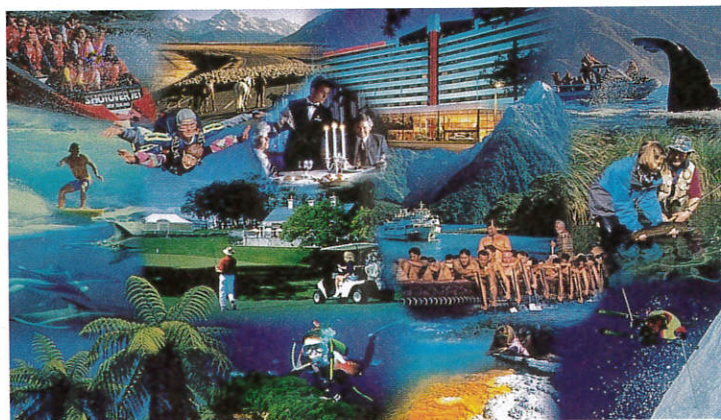
Ett typexempel på en äkta kiwi-kväll med gänget hade vi i lördags när ca 40 st medlemmar var samlade i Goose Bay strax söder om Kaikoura (på sydöns ostkust). Vi tände en stor brasa på stranden just som solen gick ner och grillade korv på pinnar över öppen eld samt bakade potatisar i glöden. Detta sköljdes ner med ett väl kylt, lokalt öl. En bandspelare stod för 60-talsmusiken och alla sjöng med i de välkända refrängerna. När brasen brunnit ner, historierna sinat och mörkret blev kompakt gick vi upp till ett hus med ett stort samlingsrum som hade två stora TV-apparater och där såg vi helgens toppmatch i rugby - New Zealand All Blacks mot Fiji. Alla satsade en dollar var i vadslagning om resultatet, som blev 71-5 till All Blacks.

För övrigt håller den nya koalitionsregeringens ministrar fortfarande på att kabbla och smutskasta varandra istället för att infria sina vallöften, vilket förstås oroar och irriterar väljarna. En slags sparkampanj för att få ihop pensionspengar har föreslagits av vice premiärminister Peters, men den föll knappast i god jord. Så vare sig man är i landet upp eller ner så är politikerna sig lika överallt. Själva har vi fullt sjå att spara ihop till Allans dotters bröllop i januari nästa år, och förstås en hägrande Sverigeresa inom en inte alltför avlägsen framtid. Så det där med pensionen får vänta.

Något vi inte behöver vänta på längre är brev! Nu när vi fått e-mail kan vi skicka brev och få svar varje dag på billigast möjliga sätt. Något att tänka på för alla andra som har familj och vänner på motsatta sidan av jorden.

Bye, bye så länge!

Annika Ohlson-Smith

Sand i dojan på Fraser Island

Efter frukost packade vi ihop lägret och startade vår Holden. Vi färdades norrut längs de böljande Queenslandsvägarna. Kursen var ställd på mot Hervey Bay vid Fraser Island.

Framme vid Hervey Bay hade sista färjan till Fraser gått, så förmödenheter för morgondagens utflykt inhandlades. I skymningen flög tusentals flygande hundar över staden i riktning mot Fraser, några övernattade i träden ovanför våra huvuden. Efter en ypperlig middag under de flygande hundarna

strax intill stranden, tillagad på svenskt stormkök, letades en lämplig natt- och sovparkering upp.

Efter en lång natt i framsätet med myggor cirklande likt gamar över min bara lekamen körde Simon till färjan som skulle ta oss till världens största sandö. Frukost samt campingtillstånd inhandlades några hundra meter från färjan, även Holden fick en plats att övernatta där. När morgonsolen jagat bort arméerna av knott, axlades rygsäckarna och fotvandringen påbörjades. Tyngda av tält och konserver bordades färjan som påminde om en landstigningsbåt från andra världskriget.

Ca en timma senare landsteg vi på Fraser Island. Med åtta kilometer till campingen påbörjades vandringen utan att slösa en minut. Solen brände från en molnfri himmel och en dingo slog följe med oss den första biten. Efter några kilometer stannade en bil och erbjöd oss lift, men efter någon kilometer i bil med tre fulla australiensare tyckte jag det var säkrare att gå resterande sträcka.

Framme vid campingen slog vi upp baslägret och gick till en liten sjö några kilometer in i skogen. Där simmade skölpaddor omkring, med bara näsan ovanför ytan, inte olik små ubåtar. Då ingen av oss hade badkläder åter-

vände vi till baslägret och tillagade lunch.

Senare på eftermiddagen besökte en ödla av ansenlig storlek oss och fick finna sig i att bli grundligt fotograferad. Strax efter att jag hade somnat vaknade jag av att det droppade vatten på ansiktet. Cathrine rusade ut och drog igen tältet och Simon och jag följde tätt efter för att täcka över våra ryggsäckar.

Jan Bovin
bovin@mindshop.net

Välkommen till Vänskapsföreningens informationsmöten!

Vill du veta mer om Australien och Nya Zeeland? Kom då till Vänskapsföreningens informationsmöten! I september är vi i Västerås och Jönköping.

Under dessa båda möten får du veta mer om hur du kan resa runt i Australien och Nya Zeeland. Vi ger tips på olika researrangemang och visar diabilder från favoritländerna på andra sidan jordklotet. Personal från Vänskapsföreningens reseavdelning finns på plats för att svara på dina frågor.

Vi har inviterat Robert Kandell som föredragshållare till både Västerås och Jönköping. Robert är en duktig fotograf, med en ovanligt god förmåga att hitta vackra ödlor och spindlar bland stenar och vegetation i Australiens outback. Med ord och bilder tar han dig med till de mest exotiska delarna av kontinenten. Eftersom Robert körde runt Australien i bil vet han också att berätta hur du bäst går tillväga när du köper bil och vad som gäller med försäkringar o dyl.

Boka in datum och plats nedan och kom - du kommer inte att ångra dig!

Västerås

Tid: tisdagen den 16 september kl 19.00

Plats: Stadsbibliotekets hörsal

Jönköping

Tid: onsdagen den 17 september kl 19.00

Plats: Fokus-salen på Stadsbiblioteket

Entré: Medlemmar 20 kr, icke-medlemmar 30 kr. Förnamnen rekommenderas.

Skandinavisk Australisk Nyzeeländsk Vänskapsförening, tel 031-774 00 75, fax 031-774 02 28, e-post: se@ausnz.org

Här finner du Vänskapsföreningen:

Kastellgatan 17/Box 7124
402 33 Göteborg
tel: 031-774 00 75
e-post: se@ausnz.org

Norregade 51
DK - 7500 Holstebro
tel: +45 97 42 50 11
e-post: dk@ausnz.org

Frederiksberg Allé 18-20
DK - 1820 Frederiksberg C
tel: + 45 33 55 75 55

Vänskapsföreningens representanter:

Sverige:

Helena Bicer, Västgötaresan 87,
757 54 Uppsala, tel 018-420362

Vänskapsföreningens styrelse:

Ordförande: Preben Østergaard,
Østrupvej 61, Albæk,
8900 Randers, Danmark
Viceordförande & kassör:
Sv. Aa. Nielsen, Lyngvænget 83,
7870 Glyngøre, Danmark,
tel 97731231 Fax 97732980

Sekreterare: N.J. Benn, Norregade 56,1
7500 Holstebro, Danmark, tel 97410220

Styrelseledamot: Leif Johansson,
Vildrosvägen 22, 574 50 Vetlanda 2,
Sverige, tel/fax 0383-30755

Styrelseledamot: Einar Nielsen,
Kreklingvegen 8, 4350 Nærbo,
Norge, tel/fax 51-433919

Hejsan!

Jag heter Karin Ek och är 22 år. Jag är född och uppvuxen i Göteborg. Efter gymnasiet åkte jag över till USA, Florida och arbetade som barnflicka. Efter ett helt underbart år med en massa nya intryck kände jag att det fanns så mycket mer att se av världen. Sedan i september '96 åkte jag och två kompisar iväg på nåt som skulle bli "vår livs resa", och det blev det verkligen. Vi besökte Thailand, Australien, Nya Zeeland och USA. En resa man sent kommer att glömma...

Jag har nu arbetat här på Vänskapsföreningens sekreteriat sedan i början av maj. Jag hoppas kunna svara på era ev frågor och delar gärna med mig av mina reseerfarenheter.

Ansökan om visum för studier i Australien

Ska du studera i Australien i mer än tre månader, behöver du ett studentvisum. Detta ansöker du om hos Australiens ambassad i Stockholm. Avgiften är i dag (970728) 1 760 kr och ska antingen betalas kontant vid ansökan eller sättas in på ambassadens postgiron 98289-2 eller bankgiron 188-3990 : SE-banken, Sergels torg 2, 106 40 Stockholm. Om du skulle få avslag på din studentvisumsansökan, får du inte pengarna tillbaka. För att ett studentvisum ska kunna

utfärdas, måste du vara antagen vid ett college eller universitet och ha fått ett "Confirmation of Enrolment". Ska du studera mer än tre månader ska du genomgå lungröntgen och för studier mer än sex månader krävs även ett friskhetsintyg från en utav de läkare som de australiska myndigheterna godkänner i Sverige. För ansökningar samt detaljerade upplysningar om studentvisum bör du vända dig direkt till Australiens ambassad, tel 08-613 2900, fax 08-247414.

Det får du som medlem

Som medlem av Vänskapsföreningen kan du alltid kontakta oss. Ring och vi ger dig alla de upplysningar som behövs till din resa.

Som medlem får du bl.a.:

- ✓ förmånliga priser på flygbiljetter
- ✓ 10% rabatt på reseförsäkringarna "Maxi" och "Mini" vid köp av flygbiljett genom Vänskapsföreningen
- ✓ medlemstidningen NEWSletter fyra gånger om året
- ✓ resehandböcker till medlemspris
- ✓ tillgång till information och material om Australien och Nya Zeeland
- ✓ inbjudan till informationsmöten runt om i Sverige
- ✓ gratis VIP-kort till Backpackers vandrarhem i Australien och Nya Zeeland om du är under 27 år och köper din flygbiljett hos Vänskapsföreningen
- ✓ gratis medlemskap i Outside Adventure Exchange
- ✓ universitets- eller högskolestuderande kan utnyttja vårt samarbete med Monash University i Melbourne
- ✓ erbjudande om volontärarbete i Australien och Nya Zeeland
- ✓ möjlighet att gå på språkskola Down Under
- ✓ gratis anmälan till Buzzavox telefonservice
- ✓ turistvisum till Australien (short stay - tre månader)
- ✓ service, information och råd på vårt servicekontor i Sydney

Medlemskap per kalenderår kostar:
SEK 75:- för enskilda SEK 100:- för familjer

Tre dygn på tåget

Det är inte så många som väljer tåget som transportmedel för att ta sig runt i Australien. Flyg och buss är fortfarande populärast, men en resa med Indian Pacific från Sydney till Perth eller omvänt är en upplevelse för livet.

Indian Pacific binder samman Sydney och ostkusten med Perth och västkusten. Det är en resa på 435 mil, och den tar inte mindre än 64 timmar.

Sträckan löper genom södra Australien, och innan tåget når sitt mål har det åkt genom tre stater och passerat två tidszoner.

Tåget avgår från Sydney till Perth två gånger i veckan, och ungefär kl 14.55 börjar hjulen rulla på det stora tåget på Sydney centralstation.

Man kan resa på tre olika sätt. Första klass innebär tre dygn av ren och skär lyx. Man har sin egen kupé med dusch och toalett, och mat behöver man inte tänka på. Restaurangen bjuder nämligen på utsökt mat, allt inkluderat i priset - bara för det drickbara behöver man ta fram plånboken. De olika menyerna man kan välja mellan är sammansatta av rätter, som passar till just de platser som tåget passerar.

Holiday class är också ett fint sätt att resa på, men här delar man kupé och har inte tillträde till restaurangen.

Det sista sättet att resa på är ekonomiklass, och ska man hela vägen från Sydney till Perth eller omvänt är

det inte att föredra. Man sitter upp och sover och är strängt taget bunden till sin stol hela dagen. Det är ungefär samma resform som med buss, och det kräver sin man. Självklart är där pengar att spara på ekonomiklassen, men frågan är om det är värt det.

Tågentusiaster

Oftast är det äldre människor som väljer att resa med första klass. De har hört så mycket om Indian Pacific att de velat prova själva. Många av dem är hängivna tågentusiaster som åkt med flera av världens mest berömda tåg. Passagerarna i första klass består huvudsakligen av utländska turister. I Holiday Class och särskilt i ekonomiklassen är det ryggsäcksresenärer som dominerar bilden.

Personalen på Indian Pacific är väldigt vänliga, och de många medarbetarna vill hellre än gärna prata och berätta om sträckan och tågets framtid. I slutet på januari var nämligen ovissheten stor om tågets framtid. Indian Pacific är statligt ägt och går av flera olika skäl med förlust. Ryktena har gått att tåget ska säljas till ett amerikanskt företag, men än så länge är det bara rykten och inga beslut är fattade.

Vackra landskap

Det första stopp där det finns möjlighet att lämna det behagligt tempererade tåget är en liten stad som heter Broken Hill - detta efter 18 timmars oavbruten färd. Staden ligger precis innan gränsen till Sydaustralien.

Ett par timmar innan tåget anländer till Broken Hill kan de morgonpigga som tittat ut genom fönstret se en ovanlig syn. Hundratals kangurur är samlade vid ett vattenhål, där dagens vattenbehov tillgodoses. Kangurur är naturligtvis samtalsämnet vid frukostbordet.

Resten av dagen växlar landskapet konstant. Det varierar från guldfärgad öken till bergiga områden, och bara mycket sällan dyker det upp ett litet samhälle.

Sist på eftermiddagen dyker Sydaustraliens största stad Adelaide upp.

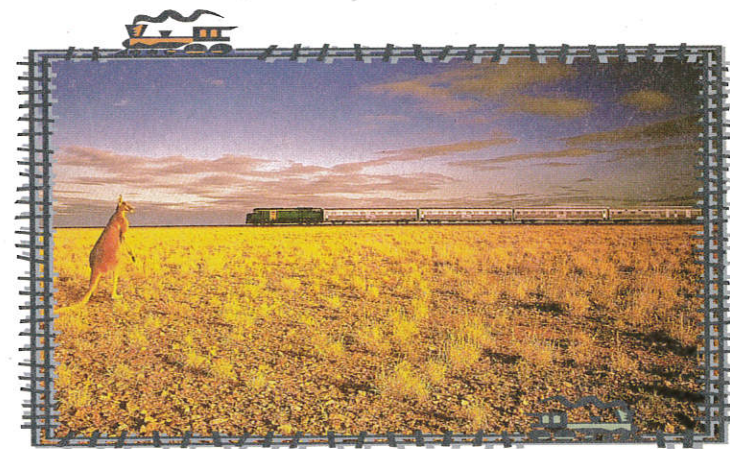
Ett tågbyte ger möjlighet att ta en närmare titt på denna vackra stad, som skiljer sig från Sydney genom att atmosfären är mycket mer avslappnad.

Det är av säkerhetsskäl man byter tåg. Alla tåg som går på den här sträckan kontrolleras noggrant var fjortonde dag, vilket ju känns betryggande.

Tiden flyger iväg när man har det trevligt. Man äter, ser på video, lyssnar på musik, betraktar landskapet eller pratar med de andra passagerarna. Men det är alltid en bra idé att ha med sig en bra bok.

Den längsta raka sträckan

Efter att ha lämnat Adelaide och färdats natten igenom är det första stoppet på onsdagen Cook, där dieseln fylls på. Vattentankarna blir också påfyllda. Cook ligger centralt placerat på världens längsta raka tågsträcka, 48 mil lång.

Det lilla samhället ligger nära gränsen till Västra Australien. Att stiga av tåget i Cook är som att gå in i en bastu, och flugorna gör inte precis mötet med dammet och hettan mer behagligt.

Från Cook och under i stort sett hela den resterande vägen är det bara öken, öken och åter öken. Över högtalaren sänds med jämna mellanrum beskrivningar av de platser tåget passerar. Gång på gång får man dessutom höra att man inte ska stiga ur eller falla av tåget, vilket i och för sig är väldigt svårt!

Skulle man av en eller annan anledning bli kvarlämnad någonstans på den här sträckan går man en säker död till mötes, vilket inte är någon lustig tanke.

Guldgrävarstad

Sent på onsdag kvällen anländer Indian Pacific till den sista större staden innan Perth. Det är guldgrävarstaden Kalgoorlie, där det är ett stopp på tre timmar. Staden bär verkligen prägel av en äkta guldgrävarstad med många lyckosökare, som efter ett fynd skryter om det på en av stadens många barer. Även de prostituerade har upptäckt att det finns pengar att tjäna i Kalgoorlie och hänger i varenda gathörn. Tågpersonalen förvarnar om att man ska se upp när man besöker staden, eftersom flera turister blivit överfallna och rånade.

Från Kalgoorlie är tåget klart för den sista ansträngningen, och tidigt torsdag morgon kör Indian Pacific in på

Perths centralstation efter 64 timmars färd.

Detta är en väldigt spännande resa genom flera tidszoner, där allt går efter planen. Det är absolut en resa som kan rekommenderas, och gärna med första klass om man har råd. Priset är ca 7 000 kr, men då får man full valuta för pengarna. Och även om det är snabbare och billigare att flyga får man inte samma upplevelse av Australiens storlek, skönhet och varierande natur.

Henrik Dürr

JESSING SHIPPING A/S
SYDHOLMEN 14 DK-2650 HVIDOVRE
TLF. 36776002 FAX. 36779401

Containers från Skandinavien till Australien
och Nya Zeeland arrangeras.
Delade containers koordineras.

Bilar till salu i Australien

Stationcars och campervans säljes av danskar i Brisbane, Australien. Bilarna är nybesiktigade och körklara. Vi hämtar gärna upp i Brisbane.

För fler upplysningar kontakta:

**Per & Helle Hansen, 374 Highlands Rd,
Eudlo QLD 4554, Australien, Tel/Fax +61 7 547 892 36.**

Boken om Sydney

För dig som ska plugga ett år eller av andra anledningar kommer att uppehålla dig i Sydney ett tag är det en god investering att köpa boken **Nordströms Sydney**. Journalisten Björn Nordström, som varit Sydneybo i sex år, skriver på ett inspirerande och underhållande sätt om denna svensknas favoritstad och ger dig alla praktiska råd och tips du kan tänkas behöva. Här finns fullständiga redogörelser för stränderna, marknaderna, den farliga solen, radiokanalerna, pubarna, spindlarna - you name it! Du får också inside information om australiensarna och varför de pratar och beter sig som de gör. **Nordströms Sydney** kostar nu endast **110 kr** hos Vänskapsföreningen - det är mycket fakta för lite pengar det.

Resenärernas dag

Den 5 oktober anordnas *Resenärernas dag* i Göteborg av bland andra resemagasinet Vagabond och Etnografiska muséet. Vänskapsföreningen kommer också att delta och medverka i föredrag om resor och äventyr i Nya Zeeland och Australien. Adrian Nordenborg, en sann äventyrare och mästare på att spela didgeridoo, berättar om sina resor i Australien och Nya Zeeland samt ger goda råd och tips till dig som framför allt vill resa med ryggsäck. För övrigt presenteras ett fullmatat program med bildvisningar från olika delar av världen, restips, föredrag och chans att hitta reskompis m.m. Visning av utställningarna Sulawesi - prakt och prydnader och indianer - trådar till Amerikas forntid m.m. Plats: Etnografiska muséet i Göteborg, Ävägen 24, kl. 12-15. För mer information, ring 031-61 10 00.

Den 19 oktober äger *Resenärernas dag* rum i Stockholm. Lyssna på föredrag, se film, informera dig om reseförsäkringar, utländsk valuta, vaccinationer m.m. Träffa andra res-intresserade och få goda råd och tips. Plats: Folkens museum Etnografiska, Djurgårdsbrunnsvägen 34 kl. 12-17.

Prenumerera på resetidningen

Vagabond

Vagabond är en informativ och fyllig resetidning som tar läsarna med runt hela världen. Vagabond utkommer både i Danmark, Sverige och Norge och vi kan därför erbjuda våra medlemmar i hela Skandinavien en prenumeration på antingen danska, norska eller svenska - till specialpris.

Sverige:

4 nummer Endast 99:-
10 nummer Endast 215:-

Norge:

4 nummer Endast 95:-
12 nummer Endast 210:-

Beställ din prenumeration på tel: Sverige 08-462 0220, Norge 22 11 40 65

Med böcker som guide

Det australiska förlaget **Lonely Planet** är välkänt för sina heltäckande guideböcker på engelska. Men visste du att de nu kan erbjuda en bok för varje delstat? Eftersom Australien är ett stort land, kan det vara en bra idé att nöja sig med en eller två av dessa böcker. Vänskapsföreningen säljer dem för mycket förmånliga priser, och speciellt boken om **Western Australia** har blivit en försäljningssuccé i takt med denna delstats ökande popularitet.

Dessutom säljer vi Lonely Planets specialböcker om **Great Barrier Reef**, **Outback Australia** samt **Bushwalking Australia**.

Australiana Products

Är du intresserad av Tony O'Connors stämningsmusik, Steve Parish 1998 års kalender eller Steve Parish julkort med kända australiska motiv?

Kontakta Australiana Products Sweden, Janice Leijon, Trumpetgatan 6, 271 92 Ystad. Tel 0411-60636, fax 0411-60635.

Vänskapsföreningens medlemmar får 10% rabatt på ordinarie pris.

Boomerang

Vänskapsföreningens förlag

Alla priser är inkl porto!

Australien

Lonely Planet, på engelska

- ☐ Australia Travel Sur. Kit 340:-
- ☐ Western Australia 210:-
- ☐ Tasmania 210:-
- ☐ South Australia 210:-
- ☐ Victoria 230:-
- ☐ New South Wales & ACT 260:-
- ☐ Queensland 280:-
- ☐ Outback Australia 260:-
- ☐ Great Barrier Reef 190:-
- ☐ Bushwalking in Australia 170:-

På svenska

- ☐ Nordströms Sydney (Norstedts) 110:-
- ☐ Australien (Wilma) 250:-

Diverse

- ☐ Australia Camping Guide 100:-
- ☐ Bilköp i Australien 100:-
- ☐ Australien, karta 12:-
- ☐ Australia World Travel Map (Bartholomew 1:5000000) 100:-
- ☐ Australia Road Atlas 220:-
- ☐ Jätten Turamulli (Hjulet) 40:-
- ☐ Resehandboken - om konsten att resa på egen hand (Platypus) 130:-
- ☐ Vänskapsföreningens T-shirt Blå, grå el. grön L/XL/XXL 65:-
- ☐ South-East Asia (Lonely Planet) 320:-
- ☐ Ordlista i fickformat (sv/eng/ty/fr/sp) 40:-
- ☐ Söderhavet (Platypus) 130:-

Nya Zeeland

Lonely Planet, på engelska

- ☐ New Zealand Travel Sur kit 300:-
- ☐ Tramping in New Zealand 190:-

På svenska

- ☐ Nya Zeeland (Wilma) 190:-

Diverse

- ☐ New Zealand Camping guide 120:-
- ☐ New Zealand, karta 12:-
- ☐ NZ World Travel Map (Bartholomew, 1:2000000) 100:-
- ☐ New Zealand Road Atlas 200:-
- ☐ Rarotonga (Lonely Planet) 170:-

Så beställer du:

Skriv namn, adress, med nr och beställning på en postgiroblankett. Sätt in pengarna på nr 548131-2. Vi skickar böckerna så snart vi fått betalningen.

Livet som backpacker i Australien

Det är en vanlig onsdagsförmiddag. Vi sitter på parkeringsplatsen utanför vårt vandrarhem och lutar oss mot våra fullpackade ryggsäckar. Vi väntar på shuttlebussen, som ska köra oss in till centrum, varifrån vi ska vidare med Greyhoundbussen till en ny okänd stad. Var vi ska sova i natt vet vi inte. Solen steker och vi svettas båda i värmen efter att ha burit våra tunga ryggsäckar. En liten bris svalkar oss och får samtidigt palmbladen att svaja.

Vi befinner oss i Brisbane, mitt på Australiens östkust. Här har vi tillbringat de senaste tre dagarna på ett vandrarhem som heter "Somewhere to Stay". Ett mycket passande namn, då det bara är ett litet billigt övernattningsställe. Att vi har egen TV, kylskåp och balkong är ren lyx. Normalt finns det endast en säng, men det är också det viktigaste.

Backpackerstämning

Vi känner oss båda tillfreds med vandrarhemmet i Brisbane. Det fungerar i stort sett som de andra vi besökt, mycket personliga, och vi känner oss nästan som hemma i uppehållsrummet, köket och receptionen. Det ligger en avslappnad och härlig stämning i luften. Vi sitter på enkla bänkar vid enkla träbord och äter den mat vi precis lagat till i vandrarhemmets lilla gemensamma kök, där man

får stå på kö för att använda spisen. På kvällstid blir uppehållsrummet förvandlat till ett internationellt café, där folk lagar mat, äter, skriver dagbok och pratar om dagens påhitt. Man kommer lätt i kontakt med andra och får höra deras reseerfarenheter och får möjlighet att berätta om sina egna upplevelser. Stämningen är mycket speciell och avslappnad. Atmosfären är rolig och positiv och inte präglad av stress eller oväsen. Tiden spelar ingen roll.

Hemifrån hade vi köpt ett busspass till de australiska Greyhoundbussarna, men det var i stort sett det enda som var planlagt i förhand. Som backpacker i Australien får man ofta höra "No worries!" (inga bekymmer!)

och "Cheers mate!". Det karaktäriserar det goda livet som backpacker. Man är som man är. Vad vi inte gör i dag, det gör vi imorgon. Allt görs avslappnat och roligt utan nån som helst eftertanke.

Shuttlebussen bromsar in och vi blir avlämnade vid bussterminalen i Brisbane. Som vanligt kör shuttlechauffören snabbt, men effektivt.

"Byyye!", ropar chauffören från den öppna bilrutan och under loppet av några sekunder är han utan synhåll. Vi ska nu vidare till Noosa Heads med Greyhoundbussen. Vi checkar in vårt

bagage vid disken, får våra boardingpass och platsnummer, som om det var en flygplats vi stod på. Det är en timme kvar till "boarding", så tills dess kan vi ligga och kyla ner oss i den behagliga luftkonditioneringen.

No worries

Att resa med ryggsäck i Australien ger många särpräglade upplevelser. Vi kan utifrån egna erfarenheter konstatera att man inte tar skada av att hitta en 5 cm kackerlacka i den brödrost man använt de senaste två dagarna. Man tar inte heller skada av att få besök av en possum (stor som en katt) i tältet. Det hjälper att skrika högt, så springer den iväg. Men det hjälper inte att skrika högt när man upptäcker att man tagit bussen

200 km i fel riktning. Sånt är livet som backpacker och så ska det vara.

Här i Australien är varje ställe speciellt. Airlie Beach är ett mecka när det gäller dykning och segelturer, Byron Bay är fullt med glada surfare och Kings Cross i Sydney är huvudstaden för backpackers. Unga resande möts i en harmoni av kaos.

Alla är tillmötesgående och hjälpsamma. Tar man fram kartan mitt på trottoaren dröjer det inte länge förrän en australiensare är där och vill hjälpa till. De älskar sitt land och visar det gärna.

Efter några timmars körning med Greyhoundbussen kommer vi till Noosa Heads. Det känns som en

kr) Man kan spara 3-5 AU\$ genom att sova i "dorm" (sovsal) med 3-7 andra. Det är i detta sammanhang värt att köpa ett VIP- eller ett YHA-kort, som båda är rabattkort till var sin sammanlutning av vandrarhem. Många ger en dollar i rabatt per natt till de som har sådana kort. Kortet ger också rabatt på utflykter, entréer o s v. Ett VIP-kort kostar ca 20 AU\$ (ca 95 kr), men man får det gratis om man beställer sin resa genom Skandinavisk Australisk Nyzeeländsk Vänskapsförening och är under 27 år. Man får också 10 % rabatt på Europeiskas reseförsäkring, med undantag för Helpline.

Vandrarhems-faciliteter

I allmänhet har alla vandrarhem ett gemensamt kök, uppehållsrum, shuttlebuss med gratis hämtning på bussterminaler, en massa akti-

viteter och en reception som också fungerar som en turistbyrå som bokar de utflykter man vill göra. Här kan man också tillägga att många vandrarhem själva arrangerar turer till mycket rimliga priser. Många har också egen swimmingpool, gratis utlåning av cyklar, surfbrädor, bodyboards mm.

Det gemensamma köket är oftast utrustat med gasspis, mikrovågsugn och gemensamt kylskåp. Nästan alla ställen har det mest nödvändigaste såsom tallrikar, glas, bestick och kast-ruller, men kvaliteten och hygien är mycket varierande. Man måste vara inställd på att diska både före och efter maten. Ibland är köken helt fulla, och man kan inte alltid laga mat precis den tid man vill.

bastu när vi kliver av bussen. 6-7 shuttlebussar väntar på oss och alla andra resande. Härligt att vi slipper gå med de tunga ryggsäckarna. Efter några minuter sitter vi återigen i en proppfull shuttlebuss. "Hello kids!", ropar chauffören med en irländsk accent och ler mot oss i backspegeln. Han skruvar upp radion och trycker hårt ner gaspedalen. Vi tittar på varandra: "No worries!", skrattar vi i kör.

Priser

Ett dubbelrum kostar ca 14-18 australiska dollar per person och natt. (65-85

Text & foto:
Katrine Johannsen
& Thomas S. Fink

Bilden överst t v: Katrine tvättar; överst t h: Kvällsmat vid Lake McKenzie, Fraser Island; bilden nederst t v: Tältning på Fraser Island, i förgrunden en dingo; nederst t h: Thomas och Katrine med surfbrädor.

Rapjumping

Nya Zeeland har profilerat sig som action-älskarnas paradiset. Man leds lätt att tro att det någonstans där ute bland ormbunkar och vulkaner sitter en liten man och funderar ut nya våghalsiga sporter på heltid. Rapjumping kallas den senaste varianten. Här förklarar Emma Gidgård, en av våra medlemmar som just nu studerar på Auckland University, vad detta innebär:

I Auckland, på taket av en hög byggnad i hörnet av Queen Street och Customs Street, har Damian och Gary sin arbetsplats. Deras jobb är att hjälpa turister och andra äventyrlystna att ta sig nerför en brant, hög husvägg. Denna nya äventyrssport kallas för rapjumping och går ut på att man iförd säkerhetssele framlänges går eller hoppar nerför en vägg. Förenklat kan man säga att det är en mix av bungyjumping och abseiling (vid abseiling har man kroppen vänd inåt).

Rapjumping är en säker sport som passar alla åldrar. Man firar sig själv nerför byggnaden och det krävs mer teknik än vid bungyjumping. Man kan själv styra hastigheten, men Gary på

Damian hjälper David att hitta den rätta 90 graders vinkeln. Foto: Emma Gidgård

marken och Damian på taket har var sitt rep, och de ser till att man inte tap-

par kontrollen. Det är en underbar känsla av att nästan sväva fritt, säger

de som provat. Tyngdkraften gör att det är svårt att styra sin kropps rörelser - ungefär som att gå på månen alltså! Det svåraste är att få den rätta 90 graders vinkeln som behövs för att man ska kunna börja gå.

För 75 NZ\$ får man tre hopp. Det första går ut på att lära sig tekniken, i det andra lär man sig att hoppa ut från husväggen och att snurra runt, och i det tredje får man, om man vill, uppleva ett fritt fall.

Än så länge är det bara i Auckland som man kan prova på rapjumping, så passa på om du har vägarna förbi Nya Zeeland!

På spaning efter valar

Valsafari är något som blivit mycket populärt under de senaste åren, och många beskriver det som en upplevelse för livet. I Australien finns det gott om tillfällen att komma ut och se dessa havets giganter.

Puckelvalar och valar av "Southern right"-arten kan ses på flera platser längs kusten från sent i maj till oktober. Kör man under denna period mellan Melbourne och Adelaide på **Great Ocean Road** har man stora chanser att se Southern right-valar, speciellt i **Warrnambool**. Här har de blivit sedda i stora mängder sedan 1970, men beståndet har sedan dess minskat kraftigt från 100 000 till 1 500, trots att de varit fridlysta sedan 1935.

Men kan också se valarna vid Sydaustraliens kust, där valsafari arrangeras i bl a **Port Lincoln** och **Ceduna**. I den gamla valfångststationen **Encounter Bay**, nära Victor Harbour bara åtta mil söder om Adelaide, ljuder en speciell valsiren varje gång en val blir upptäckt vid kusten.

Whitsunday på Australiens östkust är ett av puckelvalarnas älsklingsområden.

Puckelvalen får vartannat år en kalv på 1 500 kg. En medelstor puckelval väger 40 ton - detsamma som elva elefanter eller 600 människor!

Från **Airlie Beach** i Whitsundays går det halvdagsutflykter från första veckan i juli till mitten av september.

Hervey Bay har kommit att bli Queenslands centrum för valskådning. Från början av augusti till mitten av oktober går det turer ut från Hervey Bay.

Det är också från Hervey Bay man åker ut till **Fraser Island**. **Kingfisher Bay**

Resort har speciella paket som inkluderar ett par dagar på Fraser Island - världens största sandö - och valskådning. Paketet kostar AU\$ 318 per person i dubbelrum och omfattar transport från och till Hervey Bay, två hotellövernattningsnätter med stor frukostbuffé bage morgnarna samt valsafari med en marinbiolog, ombord på en katamaran med en hydrofon som kan uppfatta ljud i vattnet.

Befinner man sig på Fraser Island kan man från augusti till oktober följa med på

valskådning på båt, som inkl fika kostar **AU\$ 65** per person för en halvdag.

Även på Australiens västkust kan man se valar. Vid **Ningaloo-revet** arrangeras det utflykter från juni till oktober. **Albany** är en gammal valstation, och på museet **Whale World** får man en inblick i den industri som stoppades för bara 20 år sedan.

Från mitten av september till slutet av november är det till **Fremantle** strax söder om Perth man ska bege sig för att få se puckelvalar.

På **Nya Zeeland** är **Kaikoura** stället där man kan se valar på nära håll. Det är möjligt att man inte får se någon, men med 95 procents chans får man se en senast 15 minuter efter att man gett sig av i båten. Oftast är det kaskelotvalen, som kan bli upp till 20 meter lång och har den största hjärnan av alla nu levande djur. Befinner man sig i Christchurch kan man köpa ett paket för NZ\$ 235 per person - då inkluderar priset transport till och från Kaikoura, båttur och lunch.

Kontakta Vänkskapsföreningen för upplysningar om de nämnda turerna.

Transportera bohag eller bagage till Australien/ Nya Zeeland?

Sky Transport AB kan hjälpa er med flyg- och sjötransporter, försäkring, rådgivning m m. *Medlemmar i Vänkskapsföreningen får 10% rabatt på ordinarie pris.* Sky Transport finns i Göteborg och Stockholm på tel 031-941795 resp 08-797 7680. Uppge att du är medlem så åtnjuter du rabatten!

Avstyckade tomter på The Stubbs Property

Vi tillbringade en vecka på den högt belägna farmen i närheten av Waitomo Caves, 20 mil söder om Auckland, och tyckte där var så vackert. Nu undrar vi om det finns andra skandinaver som är intresserade av en tomt eller ett gemensamt fritidshus i detta område, beläget ca 15 min. med bil från Waitomo-grottorna. Du som är intresserad, vänligen kontakta Kjell Persson, Gullhönevägen 25, 541 65 Skövde.

Aktuellt från Australien

Siffror om OS

8 500 km toalettpapper, eller tillräckligt för att räcka från Sydney till Seoul, beräknas gå åt under OS 2000 i Sydney. Andra siffror visar också vilka enorma mängder material som kommer att behövas under OS: 13 000 telefoner, 600 TV-kameror, 62 000 uniformer, 2 000 kylskåp, 22 500 sängar, 60 000 ägg, 43 500 äpplen och 43 500 potatisar. Bland annat.

Hårdare regler för arbetslösa ungdomar

Ungdomar under 18 år får inget arbetslöshetsunderstöd i framtiden om regeringen får sin vilja igenom. Den australiska regeringen vill få landets unga att studera vidare i högre utsträckning, och planerar att slå ihop olika statliga understöd och bidrag till ett enda. Ungdomar under 18 kommer då att bli tvungna att antingen studera eller leva på sina föräldrar. Nästan 30 000 tonåringar går miste om sitt arbetslöshetsunderstöd om regeringens förslag går igenom, medan studenternas bidrag höjs.

Lovord från experter

Fem italienska restauranger i Sydney och Melbourne lovordades nyligen av den italienska staten. Marchetti's och Caffè Grossi i Melbourne samt Lucio's, Buon Ricordo och Bel Mondo i Sydney fick ta emot utmärkelser för att de serverar utmärkt italiensk mat.

Kanske något för er som inte är så sugna på känguru och krokodil?

Smakar det så kostar det

En undersökning gjord av den engelska tidskriften *The Economist* visar att Sydney är dyrast av alla städer på det södra halvklotet. Sydney hamnar på samma klass vad gäller levnadsomkostnader som Helsingfors och New York. Australiens största stad kommer därmed på 22:a plats på en lista som jämför prisläget i 121 av världens städer. Av övriga australiska städer kom Perth på 33:e plats, Melbourne på 38:e, Brisbane på 46:e och Adelaide på 48:e.

Vänskapsföreningen i Australien - äntligen finns vi på plats i Sydney!

Den 1 juli i år öppnade Vänskapsföreningen kontor i hjärtat av Sydney - närmare bestämt på George Street. Kontoret är en del av det redan existerande Travellers Contact Point, som verkligen lever upp till sitt namn - de resandes mötesplats.

Genom skylten i entrén blir du guidad upp till sjunde våningen i en vacker gammal byggnad. På bottenvåningen ligger den berömda bokhandeln, Dymocks. Därav namnet på byggnaden: Dymocks Building. Det är ingen tvekan om att du hamnat rätt - Vänskapsföreningens blåa logo lyser upp överallt. Inne på kontoret är det fullt av liv. **Det vimlar av re-**

tillhör Vänskapsföreningens medlemmar. De känns igen på överskrifterna "Nytt från Vänskapsföreningen" och "Från medlem till medlem". Här kan du sätta upp meddelanden om att stämma träff med andra skandinaver, sälja eller köpa olika saker, dela med dig av dina erfarenheter mm. Speciella lappar lämnas ut i receptionen för detta ändamål, och då måste man kunna visa upp det servicekort som alla resande medlemmar får innan avresan. Antingen du varit på rundresa i det stora landet eller precis anlänt är det

Anslagstavlorna blir hela tiden uppdaterade med nya uppslag och nyheter från Vänskapsföreningen. Det här tar Karen Pedersen hand om. **Karen är anställd på kontoret för att hjälpa våra medlemmar.** Hon hjälper till och svarar på de frågor, som troligtvis är ganska många när man reser Down Under. Karen har bott i Australien i sex år och känner till livet som resenär och också som fast boende i Australien, och hon gläder sig mycket åt att få tillfälle att prata med andra skandinaver.

På kontoret finns det också ett antal datorer. Dessa kan användas till att skriva brev, läsa tidningar på Internet och titta efter om du fått någon e-mail. Allt det här är inte gratis, men **som medlem i Vänskapsföreningen har**

senärer som söker information och som delar med sig av sina reseupplevelser och erfarenheter. Du kommer snabbt

att känna dig som hemma, eftersom alla faciliteter på kontoret står till ditt förfogande.

På väggarna sitter det anslagstavlor. Här kan du söka jobb via uppslag från arbetsgivare, söka reskompisar, sälja eller köpa bilar, campingutrustning mm. I medlemmarnas hörna (SANZFA hörnet) hittar du anslagstavlor, som

alltid trevligt att höra och läsa nyheter hemifrån. **I SANZFA hörnet kan du läsa nyheter från de skandinaviska föreningarna Down Under samt Dagens Nyheter m m.** Vill du veta mer om vad som händer hemma kan du gå in och läsa de olika tidningarna på Internet. Adresserna finns uppsatta på anslagstavlan.

du speciell rabatt. Du som ska resa kan beställa en mail-service, som till ett och samma pris ger dig tillgång till datorerna, förvaring av bagage och användning av kontoret som postadress. Information om "mailpaketet" får du tillsammans med bekräftelsen för din beställning av flygbiljetten.

Servicekontorets adress är: Scandinavian Australian New Zealand Friendship Association (SANZFA), George Street 428, 7th Floor, Sydney NSW 2000.

Välkommen!

MAKE YOUR OWN TRACKS

Nya Zeeland & Australien

Planerar du en resa Down Under på 2 hjul, kontakta oss. Prisivård uthyrning av MC och garanterad Buy Back.

Svensk personal med lång branschvana hjälper dig med tips och planering. Beställ vår broschyr i dag. Tel/Fax: 0370-49291

Box 2038, 331 02 Värnamo, Sverige
e-mail: jan.cherek@swipnet.se
http://home3.swipnet.se/~w-38895

Har du funderat på att resa på semester till Västra Australien

och skulle vilja ha mer information innan du reser? Jag är en svensk som har bott i Australien sedan 1978 och du kan skriva till mej och tala om precis vilken information du vill ha, t ex om olika turer att ta eller var man kan hyra en bil eller var du kan bo. Ja, du kan få reda på vad du vill !!! Det finns så mycket att göra här i Perth, många vackra platser att besöka och massor av olika adventure tours att gå på. Skriv eller faxa nu till mej och jag skall göra mitt bästa att hitta den information som du behöver. Jag kommer då att sätta ihop ett informationskit som passar just dej, för en liten avgift som inkluderar porto. Skriv till: Anna-Karin Domann, SWEDLINK, P O Box 380, Kalamunda, Western Australia, 6078. Tel/fax: +61 8929 34816

Skriv till oss!

Sista datum för bidrag till nästa NEWSletter
15 oktober 1997

Sötvattenskrokodilen

När mörkret lagt sig och stjärnorna lyser klart över himlen smyger man in genom grottöppningen. Luften är sval och de stora fladdermössens oväsen ekar. Med ficklampans hjälp ömsom vadar man genom höftdjupt vatten, ömsom smyger man över sandbankarna, djupt under bergens massiv, hela tiden på jakt efter krokodilens röda ögonreflexer i mörkret.

Här i Tunnel Creek finns det bara sötvattenskrokodiler; de är ofarliga och väldigt skygga när man närmar sig dem om natten. Sötvattenskrokodilerna är slankare, mycket mindre och har väldigt smal käke i jämförelse med den andra krokodilen som finns i Australien - den livsfarliga saltvattenskrokodilen.

För att sötvattenskrokodilen ska trivas krävs ett varmt klimat med permanent tillgång till sötvatten. Därför hittar man dem bara i de norra delarna av Australien. Där livnar de sig mestadels på fisk, groddjur och en och annan fågel. Maximalt blir de ca tre meter långa. De växer livet ut även om tillväxten avtar med åldern. En stor krokodil är alltså en gammal krokodil. De blir gott och väl över femtio år om förhållandena är gynnsamma.

Sötvattenskrokodilen är väldigt väl anpassad till ett liv i vatten trots att den måste ha luft. Bara ögon och nosspets syns när de lurar i vattenytan på jakt efter föda. När de kommit tillräckligt nära sitt tilltänkta offer exploderar de med ett kraftigt slag med stjärten. De är förvånansvärt snabba med tanke på deras klumpiga uppsyn och bastanta kroppsbyggnad. När de väl slagit käkarna kring bytet undkommer det sällan.

Sötvattenskrokodilen är kallblodig och

reglerar sin kroppstemperatur genom att flytta runt mellan sol och skugga på land eller svalka sig i vattnet.

Sist men inte minst: Respektera alltid varningsskyltar för saltvattenskrokodiler. Fråga turistbyråer, polis eller lokalbefolkning om var man kan vara säker från saltvattenskrokodilen. Bada aldrig om du inte är helt säker.

Text & foto: Robert Kandell

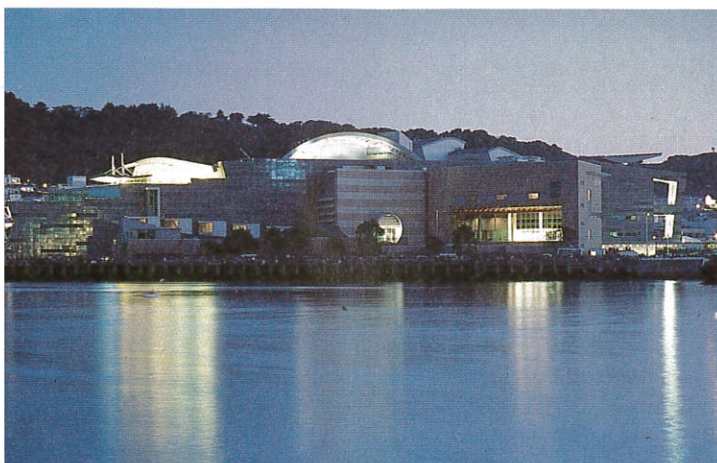
Nytt museum i Wellington

I februari 1998 slår **Museum of New Zealand** eller **Te Papa Tongarewa** upp portarna för en väntad storpublik. "Te Papa" lär namnet bli i folkmun. Detta storbygge har kostat 317 miljoner nyzeeländska dollar att bygga - ändå kommer inträdet att vara helt gratis till de flesta utställningarna!

Detta pampiga museum mitt i huvudstaden Wellingtons hamn kommer att hållas öppet kl 10-19 varje dag, året runt. Det stora temat är förstås Nya Zeeland -

Te Papa lockar också med en simulator som leder långt tillbaka i tiden, så att man med alla sina sinnen kan uppleva Nya Zeeland som det en gång såg ut med ursprungliga växter och nu utdöda fåglar. Sedan kan man bege sig åt andra hållet, 50 år in i ett framtida Wellington. Genom andra simulatorer kan man windsurfa, rida på en val, klippa får (!) och hoppa bungyjump.

Vulkaner, jordbävningar och översvämningar har format Nya Zeeland, och på

Det nya museet ligger precis nere vid vattnet i Wellington. Arkivfoto.

landet, kulturen och människorna. Och eftersom vi lever på 90-talet har utställningsrummen speciella ljud- och ljuseffekter, besökarna kan roa sig med interaktiva hjälpmedel och datorer ger möjlighet till forskning på egen hand. Dessutom utlovas kunnig personal som ska handleda och hjälpa den som vill.

För att sätta extra krydda på anläggningen planerar man att överraska *Te Papas* besökare med olika "happenings" - planerade och oplanerade. Film och teater, restaurang, café, butik och konferensrum finns här också.

På museets fjärde våning, med utsikt över hela Wellingtons hamn, blir alla behandlade som ärade gäster: Det är nämligen platsen för en *marae*, en maorisk mötesplats dit alla är välkomna att ta del av maoriernas traditionella ritualer.

Te Papa får man både uppleva dessa naturkatastrofer - på konstlad väg förstås - och en chans att förstå varför de sker.

Nyzeeländsk konst och design är inte så känd utanför landets gränser, så på *Te Papa* satsar man stort på en blandning av nutida och gamla konstföremål - här finns allt från maoriskt hantverk till motorcyklar. En särskild utställning visar också hur konsten har utvecklats i Nya Zeeland de senaste 100 åren.

Barnen får man inte glömma. De ska ha roligt! På *Te Papa* får de röra sakerna själva, tillverka föremål, måla, leka och använda datorerna för egna upptäckter.

Kontakta Vänskapsföreningen för mer information om Museum of New Zealand - *Te Papa Tongarewa*.

Aktuellt från Nya Zeeland

Slut på diskrimineringen

Hädanefter kommer det finnas skötbord även på herrarnas toalett i Manurewas botaniska trädgård i Auckland. Detta sedan papporna i området protesterat mot en plan att utrusta damtoaletten med skötbord - diskriminering var visst ordet de använde...

Politiker på hal is

Den kontroversielle parlamentsledamoten Tukoroirangi Morgan från partiet NZ First har varit i hetluften igen. Nyligen avslöjades det nämligen att jurister på Morgans uppdrag krävt TV-stationer på tusentals dollar för en exklusiv intervju med densamme. NZ First's partiledare och tillika Nya Zeelands vice premiärminister Winston Peters blev inblandad i grälet när han tvingades göra en offentlig ursäkt till nyhetsmedia - detta eftersom han tidigare uppgett att alla rykten om att partikamraten Morgan skulle ha velat ta betalt för intervjuer var ogrundade. Peters varnade sedan Morgan att dylika misstag i fortsättningen inte skulle tolereras.

Spray mot arga hundar

Andrew Rakich på Victoria University i Wellington har utvecklat en spray som i bokstavlig mening luktar skunk. Flera yrkesgrupper, bl a brevbärare, har redan visat intresse för sprayen. Syfte: att mota bort aggressiva hundar!

Nya TV-kanaler för unga

Storstadsbor mellan 15 och 39 år är målgruppen för en ny TV-kanal på Nya Zeeland. TV4 är namnet på kanalen som satts igång av TV3 och började sina sändningar i slutet på juni. Kort därefter tillkännagav rivalen Television New Zealand att de också kommer att lansera en ny TV-kanal speciellt riktad till en ung publik - en publik som är särskilt attraktiv ur reklamsynpunkt, eftersom de unga enligt marknadsundersökningar spenderar en stor del av sin inkomst på sport, nöjen och märkesvaror.

Nya TV4 lockar bl a med nya avsnitt av *Beverly Hills 90210*, *Star Trek* och *Baywatch* samt de populära amerikanska slynglarna *Beavis and Butthead*. Inte några nya grepp direkt alltså, utan säkra kort från andra sidan Stilla havet.

Bra tidningar att abonnera på

Tänker du emigrera till Australien eller Nya Zeeland och vill gärna vara informerad om förhållandena Down Under?

Då är det en god idé att abonnera på:

Australian News. Abonnemang 6 mån £ 11 • 12 mån £ 19,50
Australian Outlook. Abonnemang 6 mån £ 9,30 • 12 mån £ 17,60
New Zealand Outlook. Abonnemang 6 mån £ 8,10 • 12 mån £ 15,00
Destination New Zealand. Abonnemang 6 mån £ 9,75 • 12 mån £ 18,00
Southern Cross. 12 nummer £ 16 • 26 nummer £ 26 • 52 nummer £ 47
Newzgram. Abonnemang 6 mån NZ\$ 23 • 12 mån NZ\$ 44
 Upplysningar om tidningarna hos Vänskapsföreningen.

Upplevelser i Australiens hjärta

De flesta som vill uppleva Australien beger sig till den röda öknen, men ofta begränsar sig besöket till Ayers Rock. Det finns så mycket mer! Alice Springs är inte någon stor stad (25 000 invånare), men den största i de här trakterna. Stadens isolerade läge gör den ganska speciell, och den är väl värd att spendera några dagar i. Alice Springs är också en naturlig utgångspunkt för utflykter till områdets många klippor och raviner.

"The Alice", som staden kallas till vardags, är framvuxen kring en gammal telegrafstation. Denna station är mycket välbevarad och är idag ett museum, där man kan bilda sig en uppfattning om hur livet kunde se ut för människorna på slutet av 1800-talet. The Old Telegraph Station är en av de sevärdheter man får se på en halvdagsutflykt som också inkluderar Royal Flying Doctor Service, School of the Air och Strehlow Centre. Turen slutar på Anzac Hill, där man har en fin utsikt över staden. **Pris per person AU\$ 45.**

Alice Springs Desert Park

Ett besök i Alice Springs Desert är en utmärkt introduktion till vistelsen i den röda öknen. Alice Springs Desert öppnades våren 97 och är den enda i sitt slag i världen. På ett helt nytt sätt upplever du öknens växt- och djurliv i helt naturliga omgivningar. Här finns 400 djurarter, varav många är sällsynta och hotade, och tusentals olika sorters växter. Det är en god idé att avsätta en hel dag till besöket.

Upp över "the outback"

Att flyga ljudlöst i ballong över landskapet är en fantastisk upplevelse, som du också kan prova i Alice Springs. Turen börjar redan före gryningen, när du blir hämtad vid ditt hotell. Du flyger inom en radie av 30 km från Alice Springs och när solens strålar kommer upp över MacDonell Ranges får upplevelsen en ny dimension. När du åter har fast grund

under fötterna blir du trakterad med en överdådig frukost mitt i bushen. Hela turen kostar från **AU\$ 130.**

Ut i bushen

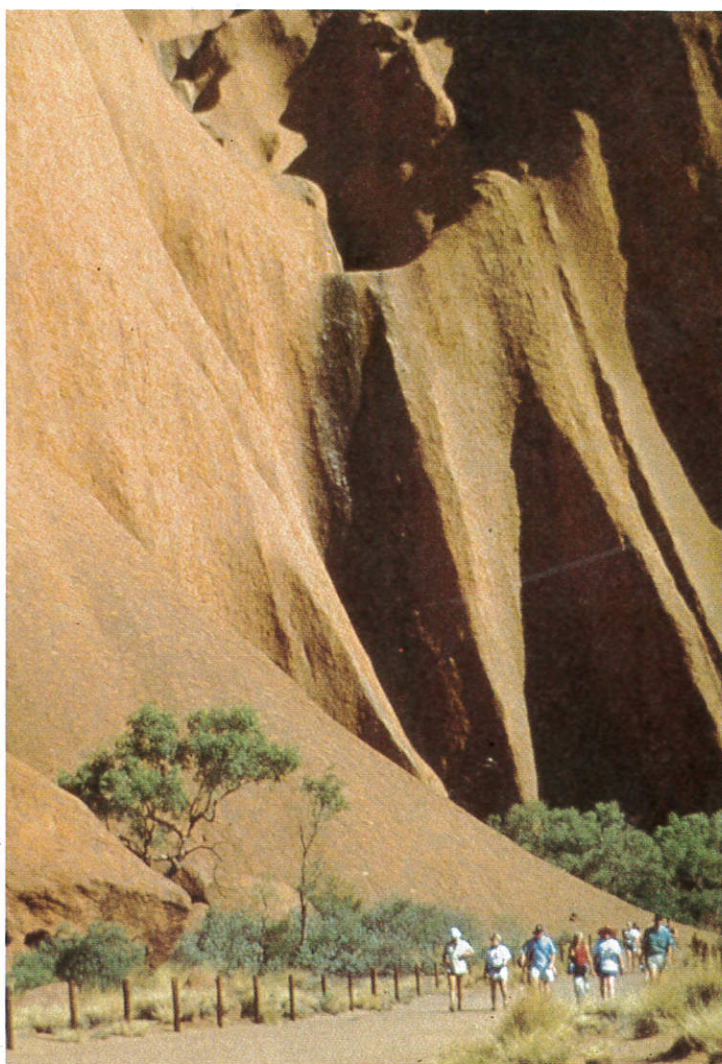
Följer du med på en utflykt till Ooraminna Bush Camp är du inom loppet av en halvtimme mitt ute i "the real outback". Du kan välja mellan att rida, gå på bushwalk eller se en boskapsstation. Vad du än väljer kommer det att ge dig ett starkt minne av det karga och särpräglade landskapet. Du blir hämtad vid hotellet och turen kostar **AU\$ 52.** Du kan också välja att övernatta härute i bushen och falla i sömn i en "swag" under stjärnorna.

Till middag på kamelrygg

I området kring Alice Springs finns det vilda kameler, och det finns också många farmar där man föder upp kameler. Vill du prova dina färdigheter som kamelryttare ska du följa med på denna kamelsafari som inkluderar en timmas ridtur från Mecca Date Garden i Alice Springs till Frontier Camel Farm, där det serveras middag med traktens specialiteter. Turen kostar **AU\$ 80** per person och inkluderar ridtur, drinkar, middag med vin och transport från/till hotellet. Det finns också heldagsutflykter och tredagarsturer på kamelrygg. Ring om du vill veta mer.

Möt Walpiri-stammen

I trakterna kring Alice Springs har det bott aboriginer i minst 10 000 år. Du kan följa med på en mycket lärorik halvdagsutflykt, där du träffar medlemmar av Walpiri-stammen och får en inblick i den filosofi och de föreställningar som ligger bakom urbefolkningens livsåskådning. För dem är tillvaron en cirkel som är starkt sammanbunden med naturen, och deras värld är full av ritualer och övertro. De berättar om sina jaktmetoder och om hur de har klarat av att överleva i det karga och torra landskapet. Du kan också få prova dina färdigheter som bumerang- och spjutkastare och får smaka på olika delikatesser som t ex Wichetty Grub. Turen kostar **AU\$ 69.**

Utflykter i den röda öknen

Alice Springs är utgångspunkt för turer i öknen, och här följer ett par förslag. Arrangören AAT Kings har en tvådagars tur, som går genom MacDonnell-bergen till Virginia Camel Farm och till The Olgas. Du får lyssna till urbefolkningens myter och se deras grottmålningar. Du upplever både en soluppgång och en solnedgång vid Ayers Rock - och kan naturligtvis komma ända upp till toppen. Pris per person från **AU\$ 415.**

På en tredagarstur kommer du dessutom till Kings Canyon, som är den största och längsta ravinen i området. Innerst i ravinen ligger ligger oasen Garden of Eden, som med sina gröna palmer är en kontrast till det röda torra landskapet. **Pris per person från AU\$ 620**

*T v: Undervisning på School of the Air.
Mitten: Royal Flying Doctor Service.
T h: The Old Telegraph Station.*

RES MED VÄNSKAPSFÖRENINGEN • GÖTEBORG 031-774 00 75

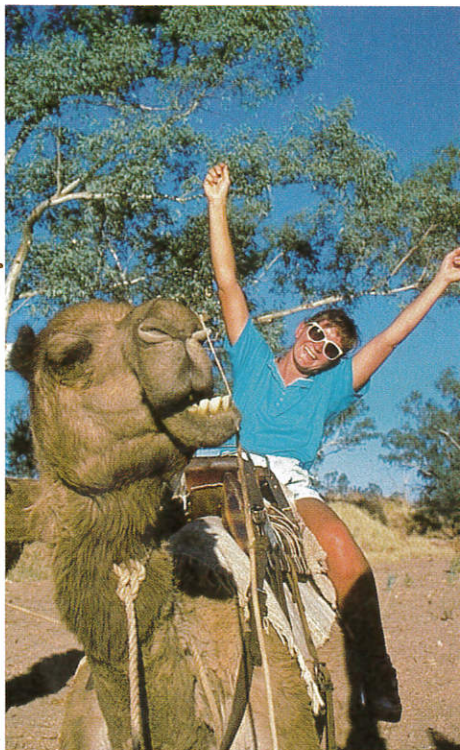
Klippor, raviner och kameler

Dygnet runt i den röda öknen

Vill du uppleva naturen med alla dina sinnen, kan vi rekommendera en safaritur där alla dygnets 24 timmar tillbringas i naturen. Sahara Outback Tours har specialiserat sig på campingturer för små grupper (sex personer), genom områden där turister är en sällsynthet. T ex denna tredagarstur, som går genom James och Waterhouse Ranges till Ayers Rock. Se solen gå ner över Ayers Rock, och efter en natt under stjärnhimlen har du säkert krafter nog att klara av att klättra till toppen. Du kommer också till The Olgas och Kings Canyon samt på en vandring genom Valley of the Winds, ser grottmålningar och besöker en boskapsstation och en kamelfarm. Pris per person **AUS 320**.

Action & äventyr

Vi samarbetar bl a med Northern Territory Adventure Tours, som har specialiserat sig på turer för 18-35-åringar med lust för äventyr och utmaningar. Northern Territory Adventure Tours koncentrerar sig på turer i Northern Territory och Western Australia, och guiderna har stora kunskaper om aboriginernas kultur och områdets geologi, botanik mm. Du kommer till platser dit det normalt inte kommer några turister. Det du får störst användning av på dessa turer är bra vandringskängor, badkläder och massor av film i kameran. Turerna är för de mycket aktiva, och du bör vara i god form för att klara de krävande vandringarna - i gengäld får du ditt livs upplevelse. Det finns flera turer med utgångspunkt i Alice Springs, t ex en tredagarstur som går till The Olgas, Ayers Rock, Kings Creek Cattle Station och Kings Canyon för **AUS 310**. Med VIP-kort får du 5% rabatt.

Nästan i paradiset

Heron Island är en av de sydligaste korallöarna och hela ön är nationalpark. Den skiljer sig dessutom från de andra öarna genom att korallrevet börjar där den vita sandstranden slutar. Ön är ett riktigt paradis för dykare och naturälskare. Eftersom inga en-dags-turister kommer till ön och här bara finns en enda turistanläggning, kan du se fram emot otroligt fridfulla omgivningar.

Det är en liten platt ö som bara höjer sig tre meter ovanför det turkosblå havet, och mitt på ön reser sig 15 m höga träd. Heron Island är bl a känd för sitt rika fågelliv och för de gröna havssköldpaddorna som kommer upp på land för att lägga ägg. Mellan december och maj kommer sköldpaddorna ut ur äggen och börjar en farofylld vandring ner till vattnet. Under perioden från juni till november kan man se puckelvalarna, som då kommer nära ön.

Trots sin oansenliga storlek är det på Heron Island dykare får de bästa upplevelserna. Det är det absolut bästa stället att dyka på, bl a eftersom man

kommer ut direkt på revet, och där finns också möjlighet till "reef walks" och för att uppleva revet från en båt med glasbotten.

Den 22-29 november pågår Heron Island Dive Festival. Det är en årligen återkommande begivenhet som drar till sig dykentusiaster från hela världen. Förutom möjligheten att dyka nästan dygnet runt, träffar man många andra erfarna dykare som med glädje berättar om sina erfarenheter.

Heron Island Resort ligger nästan vid kanten av det kristallklara havet. Omgivningarna och den avslappnade atmosfären är en lisa för själen, och när du sätter dig till bords blir du också en upplevelse rikare.

Övernattning i delat dubbelrum i kategorin Reef Suite kostar **AUS 224** per person och inkluderar alla måltider. Katamaran från Gladstone kostar **AUS 150** t/r, och transport med helikopter t/r kostar **AUS 395**.

Workshops med delfiner

Ma-uri Institute i Odder arrangerar också denna säsong en rad delfin- och ma-uri-massage workshops på Nya Zeeland.

Spring Dolphins 17 okt - 10 nov

X-mas & Dolphin 17 dec - 5 jan

Ma-uri Massage 2 jan - 2 feb

Total Dolphins 13 feb - 16 mars

Detaljerade upplysningar om var och en av dessa workshops får du om du vänder dig till Ma-uri Institute, Balshavevej 66, 8300 Odder, Danmark, tel/fax +45 8654 1030.

Nya gratis-stopp på väg

Det indonesiska flygbolaget Garuda har nu en biljett som kombinerar Vietnam, Indonesien och Australien eller Nya Zeeland. **Pris 8 525 :-** för en biljett som gäller i sex månader.

Thai Airways har också en spännande nyhet som innebär att man nu kan flyga Bangkok - Singapore - Jakarta och vidare till både Australien och Nya Zeeland och på det sättet få se ännu mer av Fjärran Östern.

Pris 8 600:- (lågsäsong)

Student- eller ungdomsbiljett (från Arlanda) **8 090 :-** till Australien; **8 170 :-** till Nya Zeeland.

Billigare att hyra bil

AVIS på Nya Zeeland har sänkt priserna på hyra rejält. Det är nu 10-25 % billigare att hyra bil allt efter vilken sorts bil man väljer. Exempelvis kostar en Toyota Corolla 1,3 under perioden 1 okt 97 - 31 mars **98 NZ\$ 73** per dag (3-6 dagar).

Har du stor erfarenhet av att resa?

Vänskapsföreningen söker reseledare till våra gruppresor till Australien och Nya Zeeland. Är du intresserad? Välkommen att kontakta:

Vänskapsföreningen

Norregade 5, DK - 7500 Holstebro

Tel: +45 97 42 50 11

att: Tommy Iversen

eller Marianne Lauge

eller

Fredriksberg Allé 18-20

DK - 1820 Fredriksberg C

Tel: +45 33 55 75 55

att: Carsten Rytter

Oz Experience

Ta bussen - och kom långt för en billig penning

Grundarna av OZ Experience har själva varit backpackers, och har med sina erfarenheter som grund utvecklat ett mycket flexibelt busspass som gör det ännu roligare och billigare att vara backpacker. Busspasset gäller enligt fastlagda rutter som täcker större delen av Australien. Avfärd sker på vissa bestämda dagar, men du kan gå av och på som du vill under resans gång, och stanna kortare eller längre tid på varje ställe.

Busschaufförerna kan mer än bara köra buss. De ger många tips och goda råd så att du får ut det mesta möjliga av

resan, och drar med dig på äventyr tillsammans med unga från hela världen. Du kan övernatta på vandrarhemmen som ligger längs ruten.

Ska du t ex från Cairns till Sydney kan vi rekommendera ett busspass från OZ Experience som kallas för "Cobber". Det ger dig möjlighet att stanna på följande platser: Mission Beach, Airlie Beach, Dingo, Hervey Bay, Nimbin, Bellingen och Sydney. Busspasset är giltigt i sex månader och kostar AU\$ 240. Om du har ett VIP-kort får du 5% rabatt. Ring och hör om de många möjligheterna.

Gratis resa till Blue Mountains

Om du köper ett OZ Experience busspass får du en gratis heldagsutflykt till Blue Mountains, som bjuder på storslagna naturupplevelser. Du kommer naturligtvis till Wentworth Falls och Echo Point, ser The Three Sisters och Jamison Valley, men får också följa med på en vandringsstur genom regnskogen, där du har gott om chanser att stifta bekantskap med områdets djurliv. Denna heldagstur kostar normalt AU\$ 55. Du kan om du vill stanna kvar i Ka-toomba en eller flera dagar och följa med tillbaka till Sydney vid en senare tidpunkt.

Ditt livs drömmresa

Vi gör om succén och arrangerar åter en gruppresa med svensk reseledare till Australien

Datum för resan är den 14 februari till den 7 mars 1998, och börjar med ett par dagar i Hong Kong, som i sommar varit på allas läppar. I Australien upplever du landets spännande kontraster - från Blue Mountains i New South Wales och den röda öknen i centrala Australien till Queenslands gröna regnskogar.

Njut av de paradiska upplevelserna på tropikön Dunk Island och ge dig ut på upptäcksfärd i Stora barriärrevet. Lyssna på urbefolkningens myter och

se de flera tusen år gamla klippmålningarna. Kom nära krokodilerna i Kakadu nationalpark och se kängurur i sitt rätta element. Upplev den hektiska storstads-atmosfären i Sydney och känn hur tiden står stilla i Northern Territory. Ring efter specialprogrammet och läs om vad som är planerat dag för dag. Resan kostar 35 500 kr. Om du inte har möjlighet att följa med på denna resa, planerar vi en liknande med svensk reseledare i september 1998.

Med buss och flyg

- när tiden ska utnyttjas på bästa möjliga sätt

OZ Experience har introducerat ett nytt slags pass som kombinerar buss och flyg, och som särskilt kan rekommenderas om du inte har så gott om tid. Konceptet är detsamma - en hög grad av flexibilitet, och du kommer dit upplevelserna finns.

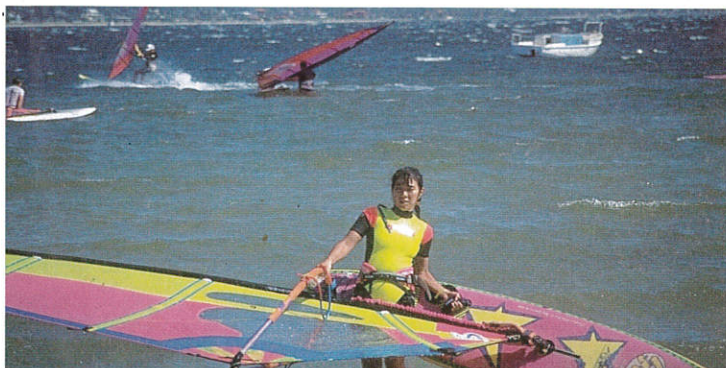
Det finns fler än 35 olika pass att välja mellan. Från Sydney kan du bl a flyga till Alice Springs och stanna där så länge du har lust. Bussresan tillbaka till Sydney går via Adelaide och Melbourne, och det finns inga begränsningar på antal stopp under tillbakaresan. Passet är giltigt i ett år och kostar AU\$ 735.

Windsurfing i Western Australia

Western Australia har ett soligt klimat och suveräna stränder för windsurfing. Säsongen sträcker sig från september till april, då det är mellan 25 och 35 grader varmt i luften och 18 till 28 i vattnet. Wind & Wave Expeditions har specialiserat sig på att arrangera windsurfing-turer för erfarna windsurfare, som vill ha annorlunda utmaningar och testa gränserna. Alla turer utgår från Perth och går till avsejades belägna stränder norrut. Det finns allt från endags till tiodagsturer med max sex deltagare på varje tur. Ring efter broschyrer och priser.

På drömmresan kommer du att få äta lunch på skeppet Bounty, som seglar runt i Sydney Harbour. Det är den kopia av originalskeppet som användes i filmen Myteriet på Bounty med Mel Gibson i huvudrollen. Arkivfoto.

RES MED VÄNSKAPSFÖRENINGEN • GÖTEBORG 031-774 00 75

Vandra på Nya Zeeland

Naturen är Nya Zeelands största attraktion, och vandring är absolut det bästa sättet att uppleva naturen på. Det finns många fina vandringsturer - både för de uthålliga, som betraktar vandring som en utmaning, och för de som är i skapligt god form och bara vill uppleva naturen på dess egna villkor.

Med maorier genom regnskogen
Whirinaki Wilderness Walk med TREK Whirinaki innebär möten med både regnskogen och Tuhoe-folket. Tvådagsturen, som inte är speciellt ansträngande, går genom ett område med regnskog, som inte har förändrats på hundratals år. Det är känt för flera speciella trädsorter, bl a kahikatea-trädet, som kan bli upp till 65 m högt. Fågellivet är överraskande och fascinerande - du kan t ex träffa på den sällsynta papegojan kakapo och den färggranna nyzeeländska duvan.

Grupperna är på max 18 personer, och ni startar/slutar i Rotorua eller Taupo. Sista delen av färden till lägret i regnskogen blir ni flugna med helikopter. Ni övernattar i tvåmannatält, och även om det låter primitivt går du inte miste om ett varmt bad! Här i regnskogen blir du hälsad välkommen av maorierna, som introducerar dig till flora och fauna och sin kultur. Du blir också medbjuden till en "hangi". Turen kostar NZ\$ 487 per person och

inkluderar transport med buss/helikopter, alla måltider, regnkläder och campingutrustning.

Var beredd på lite av varje

Är du i god form, kan gå med en packning på tio kg och är beredd på att korsa en flod, kan vi rekommendera vandringsturen Secret South Safari med New Zealand Nature Safaris. Den är på tio dagar och går genom sydöns natur från Queenstown till Christchurch, och du kan vara säker på att du inte möter några turister. I gengäld kan den vackra naturen visa sig från sin stränga sida, men det tar du säkert bara som en extra utmaning! Turen består av dagsetapper på två till sju timmar. Sträckorna mellan områ-

derna åker åker ni buss. Gruppen består av max tio personer, och alla hjälper till med lägerlivets praktiska sysslor. Guiderna är välbevandrade i allt som har med naturen att göra, och kan svara på i stort sett alla frågor som kommer upp.

Turen kostar NZ\$ 720 per person. Därutöver ska du räkna med att kunna bidra med ca NZ\$ 8-10 om dagen till den gemensamma hushållskassan, och om vädret inte tillåter camping också NZ\$ 5-10 per natt till övernattnig.

Om du är intresserad av att få reda på mer om dessa eller andra vandringsturer på Nya Zeeland, ring oss.

Inspiration till bilturen

Semester i hyrd bil eller husvagn är semester med frihet och flexibilitet.

Men vart ska resan gå?

Den frågan kommer säkert upp när det rör sig om så stora länder som Australien och Nya Zeeland. Därför har Vänskapsföreningen utarbetat ett kör-själ-program med förslag till bilturer genom de mest spännande områdena i de två länderna. Ring efter programmet om ni vill ha tips och goda idéer. Kom ihåg att Vänskapsföreningen också har ett stort urval av bra kartor som kan köpas till förmånliga medlemspriser.

Hjälp! Befinner mig för tillfället på Nya Zeeland, där jag studerat sedan januari. Har som mål att på hemresan stanna i Australien i minst en månad. Som fattig student vill jag uppleva så mycket som möjligt men med en inte alltför stor reskassa. Planerar att resa längs östkusten med start i dec. Kanske planerar du en liknande resa? Alla goda tips och råd välkomnas. Delar själv gärna med mig av mina erfarenheter som student i Nya Zeeland. Kontakta Katarina Regius, Napier Golf Club, Waiohiki Rd 3, Napier, Nya Zeeland. Tel +64 6 844 6301.

Köpes: Inspelningar med den australiska artisten Slim Dusty. LP, CD eller kassetter. Christina Nyström,

Gälbo A14, 752 51 Uppsala. Tel 018-30 25 14.

Restips sökes och lämnas. Vi är ett 25-årigt par som planerar en resa till Australien och Canada 1998. Vi har tänkt oss att resa runt och försöka jobba oss fram, och vill gärna ha kontakt med fårfarmer där man kan arbeta mot kost och logi. All information och tips emottages tacksamt. Vi har rest runt på Nya Zeeland i 8 månader. Delar gärna med oss av våra erfarenheter därifrån. Skriv till: Susan Sandberg & Jörgen Melsen, Grimstofta 3, 275 34 Sjöbo.

Är en 18-årig tjej som ska resa till Sydney under jullovet. Vill gärna komma i kontakt med någon i samma

ålder som ska göra en liknande resa. Skriv till: Kim Skoglund, Smedbyvägen 86, 184 32 Åkersberga.

Volontärbete i Australien. Jag är tjej inne på det 19:e året som tänkt arbeta i Australien ett antal veckor någonstans mellan sep-dec. Min förhoppning är att först stanna och arbeta kanske 4 veckor i Melbourneområdet, för att sedan förflytta mig till Sydneyområdet. Som volontär får man mat och husrum, men resan får man betala själv. Jag söker några som är inne på liknande spår och som även kan tänka sig en semester vid korallrevet som avslutning. Jag är öppen för förslag! Åsa Bejdevi, Blåbärsstigen 7, 572 41 Oskarshamn. Tel 0491-166 54.

Semesterbostad uthyres. Tropiska nordöstra Australien, strax utanför Cairns - regnskog - korallrev och djurparker. Plats för 2(4) pers. Kontakta Ruth och Öyvind Schougaard, 2 Gannet St, Kewarra Beach, QLD, 4879 Australien. Tel. 00961 70575047, fax 00961 7057 5059

Glad och positiv kvinnlig pensionär söker nu, efter att ha tillbringat 2,5 år i USA, någon att utforska Nya Zeeland och Australien med under 2-3 mån i höst eller våren 98. Jag har tänkt mig att resa runt för att komma nära människor och natur och på så sätt få mesta möjliga upplevelse av vistelsen "down under". Svar till "Jordnära liv".

125 - årsjubileum i Brisbane

Tidig start

Kronkolonin Queensland behövde befolkas på 1870-talet. Den koloniala regeringen utvidgade sitt immigrationsprogram som därtills huvudsakligen hade berört England och Tyskland. Varifrån skulle nu emigranter sökas? Efter grundliga undersökningar ansågs de skandinaviska länderna vara lämpliga rekryteringsfält. Queenslands regering var medveten om den mass exodus från Norden till Amerika som pågick och ville naturligtvis fånga en rimlig del av denna människogrupp. Sagt och gjort. Med vidlyftiga löften satte man igång att rekrytera immigranter från Skandinavien. Helt gratis resa på tyska emigrantsfartyg från Hamburg samt väga löften om jordbruksland lockade många skandinaver som kanske hellre skulle önskat fara till Amerika, men som saknade ekonomiska resurser.

Emigrantkontor etablerades i bl a Helsingborg, Göteborg, Köpenhamn och på andra platser. Stora affischer hängde i agenternas fönster och många lockades att skriva på kontraktet och styra färden mot Queensland.

Umbäranden till sjöss

Seglatserna runt jorden innebar dock större umbäranden än den relativt korta färden till USA. Till Queensland från Hamburg kunde det röra sig om upp till 200 dagar till sjöss, med dokumenterat lidande, nödkost och åtskilliga dödsfall. Då de så småningom anlände till den nya kronkolonin Queensland, som bara några år tidigare (1859) fått självständighet från New South Wales, fick de i början vara

med om en otrolig klimatomställning och kulturchock.

Få resurser, annat än sin egen uppfinningsförmåga, fanns till hands för skandinaverna vid ankomsten till Brisbane eller de många hamnar norröver där emigrantskeppen lastade av sin levande last efter varje resa. Hamnar som t ex Maryborough, Rockhampton, Mackay och Bowen fick hålla till godo med dessa nykomlingar som var laddade med den protestantiska arbetsetiken, fogliga och vad regeringen beskrev som "the ideal settler on the land".

Danskarna den största gruppen

Men utan engelska språket till att börja med var det inte så lätt att ta sig fram i främmande land. Danskarna, under 1870-talets immigrationsvåg, utgjorde alltid den största delen av skandinaverna, följt av svenskar och norrmän. (Skeppslistorna berättar ofta om 254 danskar 52 svenskar och ett dusintal norrmän).

Vad gör man då i sitt nya hemland från vilket man antagligen aldrig har möjlighet att ta sig hem till Skandinavien? Jo, man bildar en förening. Detta var vad Brisbanes skandinaver gjorde den 20:e september 1872. Namnet blev *Den Skandinaviske Förening Heimdal*. Grundmedlemmarna var unga, många endast i 20-årsåldern. Man behövde trygghet mot de växlande konjunkturerna i Queensland där arbetslöshet var vanligt och sjukförsäkring ett okänt begrepp.

Började som sjukkasse

Heimdal bildades således främst som

en sjukkasse och buffert mot arbetslöshet. Kort efter etableringen insågs behovet av den sociala biten av förseningsliv vilket betydde att Heimdal kom att bli Brisbaneskandinavernas andra hem. Möten i en rad hyrda lokaler såg till att de skandinaviska språken bibehölls och bibliotek anskaffades. Så småningom hade man parat ihop medel till en egen klubblokal. Mot 1800-talets senare del var panskandinavismen i full gång både i Queensland och bland de intellektuella cirkelarna i Norden. Från de senare skickades böcker och tidskrifter till Queensland. Många är bevarade än idag.

Vad som började som en obetydlig sjukkasse och arbetslöshetsfond 1872 växte med åren fram till en stor etnisk klubb i Brisbane. Danskarnas majoritet gjorde att så gott som uteslutande danskar var medlemmar under 1920-talet. *Den Skandinaviske Förening Heimdal* ändrade då namn till *Den Danske Förening Heimdal*. Först på senare år (1989) bildade svenskarna sin egen förening i Brisbane, den s k *Swedes Down Under*. Norrmännen bildade sin klubb två decennier tidigare, 1969.

Skandinavisk emigration till Queensland har under åren minskat från flod under 70-talet till rännil under detta sekels slutskede. Gott samarbete mellan de nuvarande skandinaviska organisationerna i Brisbane har medfört att *Scandinavian 125th Anniversary Ball* firas i det anrika stadshusets auditorium den 20 september. Där blir det tillfälle att med mat, dryck och dans reflektera inte bara över de svunna 125 åren, utan också på grundarna av

Heimdal som valde ett nytt liv på andra sidan jorden och som nu vilar i pionjärgravarna på Toowong kyrkogård.

Skandinavisk prägel

125 år av skandinavisk medverkan i Queenslands utveckling har naturligtvis medfört en stor del svensk- och danskklingande namn. Inte långt från Brisbanes stadshus, på gågatan Queen Street, lockar Jensens Shoe Store, Gustavssons Jewelers, Christiansens Boutique, Halmströms Furniture Design m fl som påminnelser om stadens skandinaviska prägel vid sekelskiftet. På fotbollsplanerna springer de professionella Rugby League-spelarna ut med blont hår och namnen Olsen, Larsson och Holmstedt på ryggarna. Talar de svenska? Nej, alls inte, men de är medvetna om härstammandet från Norden och stolta över förfädernas etablering i staden för 125 år sedan.

Får besökare från Norden delta?

Besökande skandinaver i Brisbane under september är varmt välkomna att delta i balen genom att boka biljetter redan nu på telefon (07) 3209 9974. Man väntar sig närmare 600 skandinaver, inte bara från Brisbane, utan också från Sydney, Melbourne och Adelaide, Nya Zeeland samt de nordiska länderna. Balen annonseras redan som ett av de största evenemangen i Brisbane under 1997. Ytterligare information om balen finns tillgänglig på Vänskapsföreningens nya Sydneykontor.

Hälsningar,
Stig R. Hokanson

Barn på Nya Zeeland

Barn på Nya Zeeland som är under fem år är ofta hemma med mamma. Från ca tre års ålder kan man börja på kindergarten några för- eller eftermiddagar per vecka, antingen i privat eller kommunal regi. De privata kostar ca 100 kronor för en halvdag, de kommunala en tredjedel. På "kindy" följer personalen ett strukturerat program där barnen lär medan de har roligt i grupp. Allt för att skolstarten vid fem års ålder ska bli så mjuk och smidig som möjligt.

För barn under tre finns inga kommunala dagis, däremot ett stort utbud av privata alternativ. Många erbjuder sig att ta emot barn från noll månader upp till fem år.

Utrustning och standard är av det enklare slaget. Här tar man inget för givet utan arbetar flitigt för att spara ihop till en video, bandspelare eller annat som står överst på önskelistan. Soffor och möbler är av äldre datum och håk här och var i stoppningen är inget man reagerar på.

På dagis flödar kreativiteten. Personalens utbildning måste säkerligen omfatta att lära sig hur man tar tillvara på allt och återanvänder i olika sammanhang. Vi föräldrar ombeds nämligen ta med oss tomma kartonger, mjölkflaskor, flingpaket med mera till dagis. Av detta tillverkar barnen de mest fantasifulla skapelser.

Mammarollen

Som nybliven mamma har du rätt att behålla ditt arbete i tolv månader, dock utan någon ersättning under denna tid. Det är inte heller självklart att dina arbetsuppgifter är de samma när du kommer tillbaka. En del mödrar väljer att gå tillbaka till arbetet när barnet är

tre månader, ofta på grund av att den ekonomiska situationen kräver det. I de familjer där man klarar av att leva på en inkomst väljer mamman ofta att bli hemmafru och engagera sig på volontärbasis i allt vad dagis, kindy och skola heter. Jämställdheten har inte heller nått så långt och av tradition är det också kvinnan som sköter sysslorna i hemmet medan mannen förvärvsarbetar.

Statistiken visar att kvinnan föder sitt första barn relativt sent, vid 29 års ålder. Det föds strax under 60 000 barn

lingslokaler bjuder in andra mammor och barn. Vill man vara med förbinder man sig att delta två till tre förmiddagar i veckan. Så småningom får man som mamma delta i en utbildning kring barn-hälsa-aktiviteter för att kunna bli en av de ansvariga.

Späckad fritid

Förutom dagis, kindy och skola kan veckodagarna innehålla en del fritidsaktiviteter. En del barn går på balett, gymnastik, sim- eller målarskola eller spelar något instrument. Vid ett års

per år. För Sveriges del är siffran ca 104 000. Betänk då att Nya Zeelands befolkning bara uppgår till 3,5 miljoner människor (antal får är drygt 50 miljoner!) Om man nu som förälder väljer att inte lämna sitt barn på dagis, kan man delta i Barnavårdscentralens - "the plunket" - olika mamma-barn grupper. Det finns också en ny stor utbyggd verksamhet, "playcentre", med ideellt arbetande mammor som i sam-

ålder kan man exempelvis börja på "Jumping Beans", barngymnastik bland mjuka färgglada skumgummiredskap. Ett gym för småttingar med andra ord. "Fitkidz" - aerobics för 3-6 åringar är ytterligare ett alternativ.

Maten

Nyzeeländsk mat är god men inte alltid så nyttig. Eller vad sägs om denna rätt från dagisets husmor? "Smålt ner

flottet som blivit över från söndagens stek. Stek vita brödkivor däri och servera med ugnstekta tomat..."

Allt friterat och panerat står högt i kurs. Pizza, pajer, puddingar och färs-mat hör vardagen till. På söndagen äts däremot en vällagad stek av lamm- eller nötkött tillsammans med kokta grönsaker, sötpotatis och brun skysås. Ett bra sätt att få barn att äta fisk anses följande recept vara: "Bitar av rökt fisk utan ben lägges i mjölk. Värm i panna och tillsätt mjölk för att tjockna. Klipp i persilja och servera med ärtor och morötter."

Desserten och bakverk ser förföriskt läckra ut och smakar sött, sött, sött. Barnens favoritförrätt är jelly, en gelépudding med fruktsmak. Jordgubbs- och limesmak är mest populära.

Det varma klimatet och regnen ger de mest välsmakande frukter man kan tänka sig. Stora, söta apelsiner växer i var och varannan trädgård tillsammans med fikon, valnötter och citroner. Naturligtvis äter man kiwifrukt från en av de många inhemska odlingarna. 1 kg kostar 90 öre!

Hemma bäst

Nya Zeeland är landet som både stora och små lätt kan lära sig att älska och trivas i. Vänliga och lättsamma människor, härlig natur och en barnvänlig miljö. Barnen får mycket utrymme och uppmärksamhet. Familjen är betydelsefull för nyzeeländaren. Det är bara att instämna i vad en man sa: "Varför ska vi fara och flyga, vi har ju allt man kan önska inom räckhåll?"

Ingrid Svenning

Ståtliga, festliga Melbourne Cup!

Den första tisdagen i november varje år äger hästkapploppningen Melbourne Cup rum. Hela Australien verkar stå stilla under de ca tre minuter när loppet går, och i Melbourne-området har alla ledigt från skolor och jobb.

Sträckan hästarna löper är på 3,5 km och platsen är vackra Flemington Racecourse. Det allra första Melbourne Cup ägde rum 1861. Drygt trettio år senare, 1895, var författaren Mark Twain där på besök och skrev: "Åskådarläktarna utgör en strålande och underbar syn, ett delirium av färg, en vacker uppenbarelse. Champagnen flödar, alla är livliga, upphetsade, glada; alla satsar..." Om han kom i dag skulle han kunna skriva detsamma.

Seriösa spelare och modemedvetna damer trängs

Upploppet följs med spänning. Arkivfoto

på Flemingtons läktare och gräsplaner. Där finns de som bara satsar på hästar denna enda gång på hela året och slår vad med sina vänner, och runt om i

Australien ser man kapplöpningen på TV eller hör den på radio, hemma eller på puben eller på vadhållningsbutikerna med TAB-skylt ovanför dörren.

Under de senaste åren har Melbourne Cup lockat åt sig hästar och hästägare från Europa, USA och Mellanöstern - annars har det under många år varit de nyzeeländska hästarna och tränarna som legat i toppen.

Många säger att åka till Melbourne i november och inte gå på kapplöpningarna är som att åka till Paris och missa Louvren, eller vända ryggen till tjurarna i Pamplona! Ståplatser kan förbokas för ca AU\$ 70, eller också kan du köa samma dag och betala en inträdesavgift för ungefär AU\$ 20.

Utgivare:
Scandinavian Australian
New Zealand Friendship Association
Kastellgatan 17, Box 7124
402 33 Göteborg
Tel (+46) 031-774 0075
Fax (+46) 031-774 0228

Högsta beskyddare: Her Excellency,
the Australian Ambassador to Sweden,
Ms. Judith Pead.

Ansvarig Utgivare: Leif Johansson
Redaktion: Else Kirstine Knudsen,
Carina Dietmann, Erika Dahlberg,
Karin Ek, Bente Hammer,
Marianne Jeppesen och Christine Möller.

Tryckeri: Morsø Bogtrykkeri, Danmark
Tryckt på: Cyclus print återvinningspapper
Upplaga: (svensk utgåva): 8 500
(dansk utgåva): 18 000

NEWSletter ges ut i två utgåvor och
skickas till medlemmar i Sverige, Danmark
och Norge fyra gånger om året.

ISSN 1103-064X

18276

LARS KARLSSON
ERIK DAHLBERGSGATAN 38
451 31 UDDEVALLA

Brev från Sydney

Så har jag då överlevt ännu en australisk "vinter". Så kallt var det ju inte, men när det tycktes regna oupphörligen i ett par veckor kring månadsskiftet juni-juli då var det rätt trist. En ovanligt ruggig söndag råkade jag ringa en god vän, en svensk som bor här i Sydney i ett par år. Han låg i influensa, tyckte att livet var botten och det mesta verkade vara Australiens fel. Hade en SAS-biljett kommit invirvlandes genom springorna i hans dragiga hus hade han varit på väg till Sverige innan frun och barnen hunnit hem från bion. Huset saknar centralvärme och han var sjukare än han någonsin hade varit, i alla fall enligt honom själv.

- Ja, det är klart att när det regnar den här tiden på året i Sydney då blir det väl nästan lika ruggigt som det är i Sverige på vintern, försökte diplomatiska jag neutralisera det hela med.

- Lika ruggigt? fråste han i luren. Det här är mycket värre! I Sverige klär man på sig och går ut en stund och sedan vet man att man kommer hem till ett varmt och mysigt hem. Här går man och fryser och hostar hela dagarna.

Jag försökte påpeka att vädret skulle nog snart slå om och när han blev frisk igen, för influensa är faktiskt övergående, skulle livet kännas bättre. Han verkade inte tro mig, så jag gav upp, önskade honom snabb tillfriskning och bad honom hälsa frun. Ett par dagar senare sken solen, det var 18 grader och sjuklingen hade hämtat sig från dödsbädden. Vintern i Sydney hade blivit dräglig igen.

Jag har en bekännelse att komma med. Tvärtemot vad jag påstod i förra brevet blev det ingen skidsemester för min del i år. I slutändan lockade sol

och värme mer än snö och kyla och vi åkte till norra Queensland på semester i stället. Vi hann med att snorkla på Barriärrevet, se vilda krokodiler (på behörigt avstånd), åka linbana genom regnskogen samt lata oss på stranden och vid poolen. Det var alltså en riktig semester. Skidsäsongen däremot lär ha varit medelmåttig i år. Vissa veckor bjöd på hyfsad skidåkning, men det var ganska ont om snö och i stället för snö föll en del regn.

Men ett annat

år ska jag minsann ge mig av till skidbacken!

"Hus på drygt 800m² beläget vid Sydneys hamn, 5 sovrum, 4 600 m² tomt, tennisbana, två swimmingpools, två båtplatser, 15 minuter till centrum." Tyvärr är inte detta beskrivningen på mitt hus, men skriver jag en check på \$10 miljoner blir "Garden Reach" i Hunters Hill mitt. Våren sätter alltid fart på fastighetsmarknaden och i vissa delar av Sydney älskar man att diskutera huspriser. Dyrast är husen kring hamnen. Medianpriset för ett hus kring hamnens norra sida, i Mosman, nu nästan \$900 000, en ökning med 25%

på ett år. Nästan lika dyrt är det längs hamnens södra sida, i Woollahra, där ett genomsnittligt hus kostar knappt \$750 000. Huspriser varierar otroligt mellan olika delar av Sydney. I stället för att köpa ett hus längs hamnen kan man köpa sju hus i de sydvästra utkanterna av Sydney, för där kostar ett genomsnittligt hus bara \$128 000. Husen nära centrum och hamnen är både dyrast och ökar snabbast i pris.

De som redan nu är husägare i de

ney är \$234 000. En annons för ett hus i det prisläget i en lugn förort i nordvästra Sydney, ca 30 km från centrum, kan låta så här: "Perfekt hus för en barnfamilj beläget på lugn återvändsgata i Baulkham Hills, stor solig trädgård, 3 sovrum, nytt kök. Nära skolor och affärer." Helt acceptabelt, men man är en bra bit från badstränder och centrala Sydney.

De flesta australier bor i eget hus. Lägenhetsboende är ovanligare än i Skandinavien, även om det ökar i popularitet, framförallt bland yngre utan barn. Ungefär 70% äger, tillsammans med banken, sitt hem. Resten får vända sig till fastighetsmäklare för att hitta en bostad att hyra. Hus och lägenheter för uthyrning är privatägda, vanligtvis köpta som investeringsobjekt. Standarden på hyresobjekten varierar mycket. Som hyresspekulant får man vara envis och så småningom hittar man, förhoppningsvis, något där pris, läge och standard stämmer. På vägen dit har man träffat många fastighetsmäklare som gladeligen visat lediga bostäder och försökt övertyga en om att kackerlackorna i badrummet bara är tillfälliga hyresgäster.

Eva White

Bilden visar Palm Beach norr om Sydney. Arkivfoto.

